

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

12.1.2026 г.

X РД09-59/12.01.2026 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Lyubka Ivanova Stoyanova

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация за професия код **071512 „Информационно-измервателна и офис техника“** от професионално направление код **0715 „Машиностроене, механотехника, металообработване и металургия“** съгласно приложението.

1/12/2026

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката
Signed by: PETAR NIKOLAEV NIKOLOV

**НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СТЕПЕНИ НА
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯ**

Професионално направление					
Код: 0715	Машиностроене, механотехника, металообработване и металургия				
Професия					
Код: 071512	Информационно-измервателна и офис техника				
Степени на професионална квалификация		-	-	III	-
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		-	-	4	-
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		-	-	4	-

София, 2026 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавни изпити за придобиване на трета степен на професионална квалификация (СПК) по професия код 071512 „Информационно-измервателна и офис техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на всяка степен на професионална квалификация.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

1. Част по теория на професията

- изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и дидактически материали (осигуряват се от обучаващата институция);
- критерии за оценяване на изпитните теми;
- указания за разработване на писмен тест;
- указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект за ученици, обучаващи се за трета степен на професионална квалификация;
- критерии за оценяване на дипломния проект и неговата защита.

2. Част по практика на професията

- указания за съдържанието на индивидуалните задания;
- критерии за оценяване на индивидуалните задания.

3. Система за оценяване

4. Приложения

- образец на изпитен билет – част по теория на професията;
- образец на индивидуално задание по практика;
- образец на индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
- образец на рецензия на дипломен проект.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. ИЗПИТНИ ТЕМИ ЗА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИЗПИТНА ТЕМА № 1: Уреди за измерване на линейни и ъглови размери

Основни термини и определения. Класификация на уредите за измерване на линейни и ъглови размери. Основни метрологични характеристики. Шублерни уреди. Микрометрични уреди. Индикаторни часовници. Уреди и средства за измерване на ъглови размери. Долекарска помощ. Основни икономически понятия

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на уреди за измерване на линейни и ъглови размери

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Дефинира основните термини и определения. Разработва класификация на уредите за измерване на линейни и ъглови размери. Описва и обяснява основни метрологични характеристики	10
2.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на шублерните уреди. Описва предимствата и недостатъците им	25
3.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на микрометричните уреди. Описва предимствата и недостатъците им	20
4.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на индикаторните часовници. Описва предимствата и недостатъците им	20
5.	Описва устройството и обяснява принципа на действие на уреди за измерване на ъглови размери	15
6.	Изброява правилата за първа долекарска помощ	5
7.	Обяснява основни икономически понятия търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена	5
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 2: Уреди за измерване на температура и влажност

Физични основи на измерването на температура. Основни принципи на измерване на температура. Обемни, манометрични, оптични и електронни термометри. Точност, проверка и общи методични грешки на термометрите. Влажност и влагосъдържание. Абсолютна и относителна влажност. Хигрометрични характеристики на веществата. Методи за измерване на влажност. Деформационни, психрометрични хигрометри и хигрометри, основани на температурата на оросяване. Професионален и здравен риск. Видове фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на уреди за измерване на температура и влажност

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Обяснява физичните основи на измерване на температура. Описва и обяснява	15

основни принципи на измерване на температура	
2. Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на видовете термометри – обемни, манометрични, оптични и електронни термометри. Описва предимства и недостатъци	25
3. Обяснява начините за проверка на термометри. Прави заключения и изводи за общите методични грешки на различните видове термометри и тяхната точност. Описва предимствата и недостатъците им	10
4. Дефинира основните термини – влажност и влагосъдържание, абсолютна и относителна влажност. Обяснява хигрометрични характеристики на веществата. Изброява и обяснява методите за измерване на влажност	15
5. Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на различните видове уреди за измерване на влажност – деформационни, психрометрични хигрометри и хигрометри, основани на температурата на оросяване. Описва предимствата и недостатъците им	25
6. Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване	5
7. Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност	5
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 3: Уреди за измерване на налягане

Физични основи на измерването на налягане. Основни единици за измерване на налягане. Класификация на уредите за измерване на налягане. Основни закони при измерване на налягане. Основни принципи на измерване на налягане. Течностни и деформационни манометри. Преобразуватели на налягане. Манометри, основани на други физични признаци. Характерни грешки и проверка на уредите за измерване на налягане. Професионален и здравен риск в измервателна лаборатория. Видове фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на уреди за измерване на налягане

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 4</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Обяснява физичните основи на измерване на налягане. Изброява основни единици за измерване на налягане. Разработва класификация на уредите за измерване налягане	15
2. Обяснява основни закони и принципи за измерване на налягане	10
3. Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на уреди за измерване на налягане – течностни и деформационни манометри. Описва предимствата и недостатъците им	25
4. Описва видовете преобразуватели на налягане и тяхното предназначение. Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на манометри, основани на други физични принципи. Описва предимствата и недостатъците им	25

5. Обяснява начините за проверка на различните видове манометри. Прави заключения и изводи за общите методични грешки на различните видове манометри и тяхната точност	15
6. Обяснява понятията професионален и здравен риск и изброява изисквания за избягване на професионален и здравен риск в измервателна лаборатория	5
7. Изрежда видовете фирми и обяснява организационно-правните форми на стопанска дейност	5
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 4: Уреди за измерване на дебит

Основи на измерването на дебит. Видове дебит. Основни принципи за измерване на дебит. Обща характеристика на дебитомери. Дебитомери с постоянен и променлив пад на налягане. Силови, топлинни и магнитно-индукционни дебитомери. Дебитомери за газ, оптични и ултразвукови дебитомери. Проверка, общи механични грешки и точност на дебитомери. Начини за сигнализация и маркировка. Защитни приспособления за осигуряване на ЗБУТ. Основни стъпки при стартиране на бизнес

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на уреди за измерване на дебит

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 5</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Дефинира основни понятия за измерване на дебит. Разработва класификация на уредите за измерване на дебит. Обяснява основните принципи за измерване на дебит. Описва общите характеристики на дебитомерите	15
2. Описва устройството и обяснява принципа на действие на дебитомери с постоянен пад на налягане и с променлив пад на налягане. Описва предимствата и недостатъците им	20
3. Описва устройство, обяснява принципа на действие и посочва приложението на силови, топлинни и магнитно-индукционни дебитомери. Описва предимствата и недостатъците им	20
4. Описва устройство, обяснява принципа на действие и посочва приложението на дебитомери за газ, оптични и ултразвукови дебитомери. Описва предимствата и недостатъците им	25
5. Описва начините за проверка на различните видове дебитомери. Прави заключения и изводи за общите методични грешки на различните видове дебитомери и тяхната точност	10
6. Формулира начините за сигнализация, маркировка и разработва списък със защитни приспособления за осигуряване на ЗБУТ	5
7. Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план	5
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 5: Уреди за измерване на линейна и ъглова скорост

Физични основи на измерването на линейна и ъглова скорост. Класификация на уредите за измерване на линейна и ъглова скорост. Доплеров ефект. Радарни скоростомери. Тахографи. Тахошайби. Тахометри. Проверка, общи методични грешки и точност на тахометри. Лични предпазни средства. Основни икономически понятия

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на уреди за измерване на време

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Дефинира физичните основи на измерване на линейна и ъглова скорост. Разработва класификация на уредите за измерване линейна и ъглова скорост	10
2.	Обяснява принципа на Доплеровия ефект. Описва устройството и обяснява принципа на действие на радарни скоростомери	15
3.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на тахографи. Обяснява графични изображения на тахошайби.	20
4.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на уреди за измерване на ъглова скорост – механични, електрически, оптични и магнитно-индукционни тахометри. Описва предимствата и недостатъците им	25
5.	Обяснява начините за проверка на различните тахометри. Прави заключения и изводи за общите методични грешки на различните видове тахометри и тяхната точност	20
6.	Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции	5
7.	Обяснява основни икономически понятия: търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена.	5
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 6: Уреди за измерване на маса

Физични основи на измерването на маса. Класификация на уредите за измерване на маса. Основни принципи за измерване на маса. Основни механизми в уредите за измерване на маса. Везни с общо предназначение. Лабораторни везни. Везни със специално предназначение. Проверка, общи методични грешки и точност. Видове защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ. Видове фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на уреди за измерване на маса

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 6</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Обяснява физичните основи за измерване на маса. Разработва класификация на уредите за измерване на маса. Описва основните принципи за измерване на маса. Обяснява основните механизми във везните.	15

2.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на везни с общо предназначение. Описва предимствата и недостатъците им	20
3.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на лабораторни везни. Описва предимствата и недостатъците им	20
4.	Описва устройството, обяснява принципа на действие и посочва приложението на везни със специално предназначение. Описва предимствата и недостатъците им	20
5.	Обяснява начините за проверка на различните видове везни. Прави заключения и изводи за общите методични грешки на различните видове везни и тяхната точност	15
6.	Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ	5
7.	Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност	5
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 7: Уреди за измерване на време

Физични основи на измерването на време. Видове хронометрични процеси. Класификация на уредите за измерване на време. Механични уреди за измерване на време. Електро-механични и електронни уреди за измерване на време. Кварцови уреди за измерване на време. Проверка, характерни грешки и точност. Хигиенни норми на работното място. Основни стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план

Дидактически материали: схеми, чертежи, таблици

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 7</i>		<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва физичните основи на измерване на време. Описва хронометричните процеси (естествени и изкуствени). Разработва класификация на уредите за измерване на време	10
2.	Описва устройството и обяснява принципа на действие на механични уреди за измерване на време. Описва устройството и обяснява принципа на действие на характерни възли от механични уреди за измерване на време. Описва предимствата и недостатъците им	25
3.	Описва устройството и обяснява принципа на действие на електро-механични и електронни уреди за измерване на време. Описва предимствата и недостатъците им	20
4.	Описва устройството и обяснява принципа на действие на кварцови уреди за измерване на време. Описва предимствата и недостатъците им	20
5.	Описва начините за проверка на различните видове уреди за измерване на време. Прави заключения и изводи за общите методични грешки тяхната точност	15
6.	Описва хигиенните норми на работното място	5

7. Изписва в последователност основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план	5
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 8: Основни ксерографски процеси. Аналогови и цифрови копирни машини

Електризация на фотоприемника. Получаване на образ. Експониране, проявяване на образа, пренасяне на образа върху хартия, фиксиране, почистване, разтоварване и отстраняване на хартията. Устройство и принцип на работа на аналогова копирна машина. Устройство и принцип на работа на цифрова копирна машина. Хигиенни норми на работното място. Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при работа с офис техника

Дидактически материали: схеми, снимки, каталози

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Обяснява основни ксерографски процеси – електризация на фотоприемника, получаване на образ, експониране	15
2. Обяснява основни ксерографски процеси – проявяване на образ, пренасяне на образа върху хартия, фиксиране	20
3. Обяснява основни ксерографски процеси – почистване, разтоварване и отстраняване на хартията	15
4. Описва устройството, обяснява принципа на действие на аналогова копирна машина. Обяснява предимствата и недостатъците ѝ	20
5. Описва устройството и обяснява принципа на действие на цифрова копирна машина. Обяснява предимствата и недостатъците ѝ	20
6. Описва хигиенните норми на работното място	5
7. Обяснява основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена	5
Общ брой точки:	100

ИЗПИТНА ТЕМА № 9: Печатащи устройства

Класификация на печатащите устройства. Видове печат. Печатащи глави – видове, принцип на работа. Знакосинтезиращи и знакопечатащи устройства. Струен печат. Основни термини и понятия на лазерния печат. Технологични основи на термичния печат. Устройство и принцип на работа на матричните принтери, мастилено – струйни, лазерни и термични принтери. Консумативи, допълнителни устройства и приложение печатащи устройства. Видове лични предпазни средства и техните функции. Основни икономически понятия: търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на печатащи устройства

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9		Максимален брой точки
1.	Дефинира какво е печатащо устройство. Разработва класификация на различните видове печатащи устройства. Описва и обяснява видовете печат	15
2.	Описва видовете и устройството на иглени печатащи глави. Обяснява принципа им на работа. Описва устройството и обяснява принципа на действие на знакосинтезиращи и знакопечатащи устройства от матрични принтери и извършва сравнение между тях	20
3.	Описва и обяснява методите на струйния печат – термоструен (BubbleJet) и пиезоелектричния метод (InkJet). Описва устройството на печатаща глава на мастиленоструен принтер. Описва устройството и обяснява принципа на работа на мастилено-струен принтер. Обяснява предимствата и недостатъците му	20
4.	Описва устройството, обяснява принципа на действие на лазерни принтери. Обяснява предимствата и недостатъците им	20
5.	Описва и обяснява технологичните основи на термичния печат. Описва устройство и обяснява принципа на работа на термични принтери. Обяснява предимствата и недостатъците им	15
6.	Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции	5
7.	Обяснява основни икономически понятия: търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена	5
Общ брой точки:		100

ИЗПИТНА ТЕМА № 10: Сканиращи и мултифункционални устройства. Офис техника със специално предназначение

Видове сканиращи устройства. Основни процеси при сканиране. Мултифункционални устройства. Машины за унищожаване на документи. Студено и топло ламиниране. Защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ. Видове трудови договори и условия за сключването им

Дидактически материали: изображения и принципни схеми на сканиращи устройства, машини за унищожаване на документи, ламинатори

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10		Максимален брой точки
1.	Разработва класификация на видовете сканиращи устройства. Обяснява основни принципи в технологията на сканиране. Описва основните процеси при сканиране	15
2.	Описва устройство и обяснява принципа на работа на сканиращи устройства. Описва предимствата и недостатъците им	20
3.	Описва и обяснява устройство и принцип на действие на мултифункционални устройства. Обяснява предимствата и недостатъците им	15

4.	Описва устройството и обяснява принципа на действие на машини за унищожаване на документи. Изброява видовете режещи инструменти в тях. Описва предимствата и недостатъците им	20
5.	Обяснява принципите на студеното и топлото ламиниране. Описва предимствата и недостатъците им	20
6.	Изброява видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ	5
7.	Изброява видовете трудови договори и посочва условията за сключването им	5
Общ брой точки:		100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИСМЕН ТЕСТ

1. Структура на теста и изисквания към тестовите задачи

Всеки тест се състои от 20 въпроси/задачи и обхваща всички теми от националната изпитна програма за съответната степен на професионална квалификация по професията. Тестовите включват следните модули:

Модул А: Титулна страница – съдържа наименование на институцията, от името на която се предлага теста, и инструкция за работа с теста. Инструкцията съдържа информация относно:

- целта на теста;
- начините за нанасяне на отговорите;
- права и задължения на учениците по време на изпита;
- начините за оценка на тестовите резултати;
- времето за решаване на теста.

Модул Б: Тест – изписва се вариант на теста. Тестовите въпроси/задачи се подреждат по един от следните критерии:

- по логиката на учебното съдържание;
- според типа на отговора.

Модул В: еталон на верния отговор и ключ за оценяване – предназначени за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част по теория на професията.

2. Изисквания към тестовите въпроси/задачи

Всяка тестова задача проверява компетентности съобразно нивото по НКР/ЕКР, както следва:

- за трета степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 4) – компетентности, необходими за изпълнение на сложни операции с помощта на различни инструменти, машини, апарати, измервателни уреди, за разчитане на технологична документация, схеми, данни и др.

Тестовите въпроси/задачи се разработват в съответствие с матрицата на теста, както следва:

Изпитна тема №	III степен на професионална квалификация Тежест 50%	
	Брой тестови задачи	Максимален брой точки
1	2	10
2	2	10
3	2	10
4	2	10
5	2	10
6	2	10
7	2	10
8	2	10
9	2	10
10	2	10
	20	100

Максималният брой точки за всяка тестова задача е 5 точки.
При оценка на резултатите от теста, максималният брой точки се поставя при пълен и верен отговор, съвпадащ с ключа за оценяване. Частично верните отговори носят по-малък брой точки съобразно ключа за оценяване

V. УКАЗАНИЕ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО И ОФОРМЯНЕТО НА ДИПЛОМНИЯ ПРОЕКТ

Дипломният проект съдържа следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част;
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведението) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част – формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект,

които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или подредба за по-добра прегледност. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Оформяне на дипломния проект

Формат: A4; брой редове в стр.: 30; брой на знаците: 60 знака в ред.

Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ

(Попълва се индивидуално от председателя и членовете на комисията)

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект	20
1.1. Логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4
1.2. Задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7
1.3. Използване на подходящи изследователски методи	4
1.4. Стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати	20
2.1. Изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10
2.2. Оригиналност, значимост и актуалност на темата	6
2.3. Задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4
3. Представяне на дипломния проект	20
3.1. Представянето на разработката по темата е ясно и точно	5

3.2. Онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10
3.3. Умения за презентиране	5
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломен проект	30
4.1. Разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10
4.2. Логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10
4.3. Съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност	10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5
Общ брой точки:	100

VII. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. УКАЗАНИЕ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

Индивидуалното задание за частта по практика на професията съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието.

Всяко индивидуално задание за държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – част по практика на професията включва:

- тема в съответствие с единиците резултати от учене в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, като за обучаемите, които придобиват по-високата степен на професионална квалификация, индивидуалното задание може да съдържа извършване компетентности за по-ниската степен на професионална квалификация по съответната професия;

- указания (инструкции/изисквания) за изпълнение;
- критерии за оценяване.

По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита – част по практика на професията, могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

2. Критерии за оценяване

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда*	да/не
1.1.	Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд	да/не
1.2.	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място	да/не
1.3.	Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа	да/не
2.	Ефективна организация на работното място	5
2.1.	Планира ефективно работния процес	2
2.2.	Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2
2.3.	Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1
3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията	5
3.1.	Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3
3.2.	Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание	20
4.1.	Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10
4.2.	Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание	20
5.1.	Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10
5.2.	Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10
6.	Качество на изпълнението на индивидуалното задание	50
6.1.	Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20

* Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя **оценка слаб (2)**.

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
6.2.	Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20
6.3.	Изпълнява задачата в поставения срок	10
Общ брой точки:		100

VIII. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на квалификация по професия код 071512 „Информационно-измервателна и офис техника“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимално 100 точки;
- част по практика на професията – максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е както следва:

– за трета степен на професионална квалификация - в съотношение 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията. Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията + $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки $\times$ 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

Националната изпитна програма е разработена по проект BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, финансиран от Програма „Образование“ 2021 – 2027, съфинансиран от Европейския съюз.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Образец на изпитен билет – част по теория на професията

Изпитен билет – част по теория на професията

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код 071512. „Информационно-измервателна и офис техника“

Изпитен билет № ...

Изпитна тема:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
(изписва се точното наименование на темата с кратко описание на учебното съдържание)

Описание на дидактическите материали (ако е приложимо)

.....
.....

Председател на изпитната комисия:
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/
обучаващата институция)

2. Образец на индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код 071512 „Информационно-измервателна и офис техника“

Индивидуално задание № ...

На
(трите имена на ученика/обучавания)

..... клас/курс, начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

Да се
(вписва се темата на индивидуалното задание)

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

.....
.....
.....
.....
.....

Ученик/обучаван:
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/
обучаващата институция)

3. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

по професия код 071512 „Информационно-измервателна и офис техника“

На ученик от клас
(трите имена на ученика)

Тема:.....
.....

Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):

.....
.....
.....

График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект

б) контролни проверки и консултации

.....

.....

.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект

Ученик:
(име, фамилия) (подпис)

Ръководител-консултант:
(име, фамилия) (подпис)

Директор:
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)

4. Образец на рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на дипломния проект		
Спазване на изискванията за оформление на дипломния проект		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....
..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на
комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломен проект в
теоретичната и практическата част.

.....20... г.
гр./с.....

Рецензент:
(подпис)